Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

8 päivänä lokakuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Arvonlisävero – Direktiivi 2006/112/EY – 135 artiklan 1 kohdan a alakohta – Vakuutustoimintaa koskeva vapautus – Omaisuudenhoitajien edunvalvojalle suorittamat eläkerahastojen hallinnointipalvelut – Mitään korvausvelvollisuutta riskin toteutuessa ei ole – Ammatillinen eläkejärjestelmä – Kansallinen verokäytäntö – Vakuutustoiminnan harjoittaminen – Yhtiöt, joilla on toimilupa – Yhtiöt, joilla ei ole toimilupaa – Vakuutustoiminnan käsite

Asiassa C-235/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Englannin ja Walesin ylioikeus (siviiliasioiden osasto), Yhdistynyt kuningaskunta) on esittänyt 5.3.2019 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 18.3.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

United Biscuits (Pensions Trustees) Limited ja

United Biscuits Pension Investments Limited

vastaan

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari) sekä tuomarit L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan ja N. Jääskinen,

julkisasiamies: P. Pikamäe,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– United Biscuits Pension Investments Limited ja United Biscuits (Pensions Trustees) Limited, edustajinaan D. Scorey, QC, C. Millard, solicitor, ja M. Jones, barrister,

– Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään Z. Lavery, avustajinaan T. Ward, QC, ja A. Macnab, barrister,

– Euroopan komissio, asiamiehinään R. Lyal ja A. Armenia,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

kuultuaan julkisasiamiehen 14.5.2020 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY (EUVL 2006, L 347, s. 1) 135 artiklan 1 kohdan a alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä United Biscuits (Pension Trustees) Ltd (jäljempänä United Biscuits Pension) ja United Biscuits Pension Investments Ltd (jäljempänä UB) ja toisaalta Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (Yhdistyneen kuningaskunnan vero- ja tullihallinto) ja jossa on kyse eläkerahastojen hallinnointipalvelujen arvonlisäverollisuudesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Arvonlisäveroa koskevat säännöt

3 Direktiivin 2006/112 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan arvonlisäveroa on suoritettava ”verovelvollisen tässä ominaisuudessaan jäsenvaltion alueella suorittamasta vastikkeellisesta palvelujen suorituksesta”.

4 Direktiivin 2006/112 IX osaston, jonka otsikko on ”Vapautukset”, 1 luvussa, jonka otsikko on ”Yleiset säännökset”, olevassa 131 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäljempänä 2–9 luvussa säädettyjä vapautuksia sovelletaan rajoittamatta muiden yhteisön säännösten soveltamista ja noudattaen jäsenvaltioiden vahvistamia edellytyksiä mainittujen vapautusten oikean ja selkeän soveltamisen varmistamiseksi ja kaikenlaisten petosten, verojen kiertämisen ja väärinkäytösten estämiseksi.”

5 Direktiivin 2006/112 IX osaston 3 luvussa, jonka otsikko on ”Muiden toimintojen vapautukset”, olevan 135 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet:

”a) vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnat, mukaan lukien näihin liiketoimiin liittyvät vakuutuksenvälittäjän ja vakuutusasiamiehen palvelujen suoritukset;

– –”

6 Tämä säännös vastaa jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL 1977, L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi), jota sovellettiin 31.12.2006 asti, 13 artiklan B kohdan a alakohtaa.

Vakuutusta koskevat säännöt

7 Henkivakuutuksen ensivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 5.3.1979 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 79/267/ETY (EYVL 1979, L 63, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 5.3.2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/12/EY (EYVL 2002, L 77, s. 11) (jäljempänä ensimmäinen henkivakuutusdirektiivi), 1 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”Tämä direktiivi koskee niiden yritysten ensivakuutustoiminnan aloittamista ja harjoittamista, jotka ovat sijoittautuneet tai jotka aikovat sijoittautua jäsenvaltioon harjoittaakseen jäljempänä määriteltyä toimintaa:

1. Seuraavat vakuutusliikkeen lajit, kun niitä harjoitetaan sopimusperusteisesti:

a) henkivakuutus – –;

b) elinkorot;

c) henkivakuutusyritysten harjoittama lisävakuutus – –;

d) Irlannissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa harjoitettava pysyvä sairausvakuutus, jota ei voida irtisanoa (’permanent health insurance’).

2. Seuraava toiminta, milloin se on sopimusperusteista, jos sen valvonta kuuluu niille hallintoviranomaisille, jotka ovat vastuussa yksityisvakuutuksen valvonnasta:

– –

c) ryhmäeläkerahastojen hoitaminen, eli toiminta, joka käsittää kyseisen yrityksen kohdalla sijoitusten ja erityisesti sellaisten laitosten rahastojen varojen hoitamisen, jotka suorittavat maksuja kuoleman tai eloon jäämisen johdosta tai toiminnan lakkaamisen tai supistumisen sattuessa;

d) c alakohdassa tarkoitettu toiminta, jos siihen liittyy joko pääoman säilymisen tai vähimmäiskoron maksamisen vakuutus;

– –

3. Elinikään liittyvä toiminta, josta säädetään tai määrätään sosiaalivakuutuslainsäädännössä, jos vakuutusyritykset harjoittavat tai hoitavat sitä omalla vastuullaan jäsenvaltion lakien mukaisesti.”

8 Saman direktiivin 6 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetun toiminnan aloittamiseen on oltava ennalta myönnetty virallinen toimilupa.

– –”

9 Ensimmäisen henkivakuutusdirektiivin 7 artiklan 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Toimilupa myönnetään liitteessä määriteltyä vakuutusluokkaa varten. Se kattaa koko luokan, jollei hakija halua kattaa kuin osan kyseiseen luokkaan kuuluvista – – riskeistä.

– –”

10 Mainitun direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Kotijäsenvaltion on vaadittava, että vakuutusyritykset, jotka hakevat toimilupaa:

– –

b) rajoittavat välittömästi liiketoimintansa tässä direktiivissä tarkoitettuun vakuutusliikkeeseen ja siitä välittömästi johtuvaan liiketoimintaan lukuun ottamatta muita kaupallisia liiketoimia.”

11 Saman direktiivin liitteessä oli luettelo, jonka otsikko oli ”Vakuutusluokat” ja jonka VII kohdassa mainittiin ”ryhmäeläkerahastojen hoitaminen, jota tarkoitetaan 1 artiklan 2 alakohdan c ja d alakohdassa”.

12 Ensimmäinen henkivakuutusdirektiivi kumottiin ja korvattiin henkivakuutuksesta 5.11.2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/83/EY (EYVL 2002, L 345, s. 1; jäljempänä direktiivi 2002/83). Direktiivin 2002/83 2 artiklassa toistettiin ensimmäisen henkivakuutusdirektiivin 1 artiklan säännökset. Direktiivin 2002/83 5 artiklan 2 kohdassa toistettiin ensimmäisen henkivakuutusdirektiivin 7 artiklan 2 kohdan sanamuoto. Direktiivin 2002/83 liitteen I otsikko oli ”Vakuutusluokat”, ja sen VII kohdassa mainittiin ”ryhmäeläkerahastojen hoitaminen, jota tarkoitetaan 2 artiklan 2 alakohdan c ja d alakohdassa”.

13 Direktiivi 2002/83 puolestaan kumottiin ja korvattiin vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) 25.11.2009 annetulla direktiivillä 2009/138/EY (EUVL 2009, L 335, s. 1; jäljempänä Solvenssi II -direktiivi). Viimeksi mainitun direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa toistetaan ensimmäisen henkivakuutusdirektiivin 1 artiklan sisältö olennaisilta osin samanlaisin sanamuodoin.

14 Solvenssi II -direktiivin 14 artiklan, jonka otsikko on ”Toimilupaa koskevat periaatteet”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan ensivakuutus- tai jälleenvakuutustoiminnan aloittamiseen on oltava ennalta myönnetty toimilupa.”

15 Solvenssi II -direktiivin 15 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jollei 14 artiklasta muuta johdu, toimilupa myönnetään liitteessä I olevassa A osassa tai liitteessä II lueteltua ensivakuutuksen tiettyä luokkaa varten. Se kattaa koko luokan, jollei hakija halua kattaa kuin osan kyseiseen luokkaan kuuluvista riskeistä.”

16 Solvenssi II -direktiivin liitteessä II, jonka otsikko on ”Henkivakuutusluokat”, olevassa VII kohdassa mainitaan ”ryhmäeläkerahastojen hoitaminen, jota tarkoitetaan 2 artiklan 3 kohdan b alakohdan iii ja iv alakohdassa”.

Yhdistyneen kuningaskunnan oikeus

17 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että vakuutusyhtiöiden toimilupia koskevan Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaan eläkerahastojen hallinnointipalvelujen tarjoaminen, myös etuusperusteisille (ns. defined benefit) ammatillisille eläkejärjestelmille, kuului ”vakuutustoiminnan” luokkaan silloin, kun sellaiset toimijat, joilla on toimilupa harjoittaa vakuutustoimintaa vakuutusyhtiöistä annetun lain (Insurance Companies Act) mukaisesti (jäljempänä vakuutuksenantajat), suorittivat nämä palvelut.

18 Lisäksi vakuutuksenantajat olivat yksityisten vakuutusten valvonnan osalta toimivaltaisten hallintoviranomaisten valvonnan alaisia. Eläkerahastojen hallinnointipalveluja voivat tarjota myös muiden säännösten nojalla toimiluvan saaneet toimijat (jäljempänä muut kuin vakuutuksenantajat).

19 Unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee näihin palveluihin liittyvän arvonlisäveron osalta, että Yhdistyneen kuningaskunnan veroviranomainen sovelsi kyseessä olevana ajanjaksona eri sääntöjä sen mukaan, tarjottiinko palvelut vakuutuksenantajien vai muiden kuin vakuutuksenantajien toimesta. Ennen 1.1.2005 tämä erilainen kohtelu johtui lain säännöksistä, joissa vakuutustoimintaa koskevaa vapautusta sovellettiin ainoastaan sellaisiin palvelujen suorittajiin, joilla oli toimilupa toimia vakuutuksenantajina. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tuona päivänä voimaan tulleesta lainsäädäntömuutoksesta alkaen veroviranomainen sovelsi kyseistä vapautusta edelleen vain vakuutuksenantajien tarjoamiin eläkerahastojen hallinnointipalveluihin, vaikka tämä rajoitus ei enää ollut lain mukainen.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

20 United Biscuits Pension on United Biscuits (UK) Ltd:n työntekijöitä varten perustetun ammatillisen eläkejärjestelmän edunvalvoja (trustee). UB on kollektiivisen sijoitusrahaston, johon kyseisen eläkejärjestelmän varat oli sijoitettu vuosiksi 1989–2006, entinen edunvalvoja.

21 Mainitun rahaston peräkkäiset edunvalvojat käyttivät hallinnointipalveluja, joita suorittivat sekä vakuutuksenantajat että muut kuin vakuutuksenantajat.

22 Muiden kuin vakuutuksenantajien laskuttamia palveluja ei voitu Yhdistyneessä kuningaskunnassa voimassa olleiden sääntöjen tai käytäntöjen nojalla vapauttaa arvonlisäverosta, minkä United Biscuits Pension ja UB ovat riitauttaneet.

23 Viimeksi mainitut vaativat muun muassa eläkerahaston edunvalvojina tuloksetta Yhdistyneen kuningaskunnan veroviranomaista palauttamaan kyseessä olevan arvonlisäveron, minkä jälkeen ne saattoivat asian High Court of Justice (England & Wales), Chancery Divisionin (Englannin ja Walesin alioikeus, Chancery-osasto, Yhdistynyt kuningaskunta) käsiteltäväksi.

24 Kyseinen tuomioistuin hylkäsi kanteen 30.11.2017 antamallaan tuomiolla sillä perusteella, että kansallisessa oikeudessa ei ollut myönnetty vapautusta kyseessä olevalta ajanjaksolta.

25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, jolle kyseisestä tuomiosta valitettiin, pohtii, sallitaanko unionin oikeudessa eläkerahastojen hallinnointipalvelujen vapauttaminen arvonlisäverosta.

26 Tässä tilanteessa Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Englannin ja Walesin ylioikeus (siviiliasioiden osasto), Yhdistynyt kuningaskunta) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko käsiteltävässä asiassa kyseessä olevien kaltaisissa eläkerahastojen hallinnointipalveluissa, joita a) vakuutuksenantajat ja/tai b) muut kuin vakuutuksenantajat tarjoavat edunvalvojille, kyse direktiivin 2006/112 135 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetusta ’vakuutustoiminnasta’?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

27 Aluksi on todettava, että vaikka pääasiassa kyseessä olevaan verokauteen sovellettiin peräkkäin kuudetta direktiiviä ja direktiiviä 2006/112, on niin, että koska direktiivin 2006/112 135 artiklan 1 kohdan a alakohta on täysin samanlainen kuin kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan a alakohta, ennakkoratkaisukysymykseen voidaan vastata ainoastaan näistä kahdesta säännöksestä viimeisimmän säännöksen perusteella, joka on voimassa tämän tuomion antamisajankohtana.

28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään pääasiallisesti, onko direktiivin 2006/112 135 artiklan 1 kohdan a alakohtaa tulkittava siten, että ammatillisen eläkejärjestelmän hoitamiseksi suoritetut sijoitusten hallinnointipalvelut, joihin ei liity mitään korvausvelvollisuutta riskin toteutuessa, voidaan luokitella kyseisessä säännöksessä tarkoitetuksi vakuutustoiminnaksi ja ne voivat näin ollen kuulua kyseisessä säännöksessä tällaisten liiketoimien osalta säädetyn arvonlisäverovapautuksen piiriin.

29 Tässä yhteydessä on muistutettava, että arvonlisäverodirektiivin 135 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen vapautusten kuvaamisessa käytettyjä käsitteitä on tulkittava suppeasti, koska vapautukset ovat poikkeuksia siitä yleisestä periaatteesta, jonka mukaan arvonlisäveroa kannetaan jokaisesta verovelvollisen tässä ominaisuudessaan suorittamasta vastikkeellisesta palvelujen suorituksesta (tuomio 17.3.2016, Aspiro, C-40/15, EU:C:2016:172, 20 kohta).

30 Kyseisessä säännöksessä mainitusta vakuutustoiminnasta on muistutettava, että sille on yleisesti hyväksytyn mukaisesti ja vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ominaista, että vakuutuksenantaja sitoutuu ennakolta maksettua vakuutusmaksua vastaan suorittamaan vakuutetulle vakuutustapahtuman sattuessa suoritteen, josta on sovittu sopimusta tehtäessä (ks. tuomio 17.3.2016, Aspiro, C-40/15, EU:C:2016:172, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

31 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa – ja tämä on vahvistettu istunnossa –, että pääasian valittajille sopimuksen perusteella suoritetut palvelut koostuivat ainoastaan sijoitusten hallinnoinnista niiden lukuun ilman mitään korvausvelvollisuutta riskin toteutuessa.

32 On selvää, että tällaiset palvelujen suoritukset eivät täytä tämän tuomion 29 ja 30 kohdassa mainittuja edellytyksiä, koska direktiivin 2006/112 135 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty vapautus on perusteltu pääasiallisesti sillä, että riskin kattamiseen liittyvien vakuutusmaksujen arvonlisäveron oikean määräytymisperusteen määrittäminen on vaikeaa.

33 Toisin kuin pääasian valittajat väittävät, unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä tai vakuutuksia koskevasta unionin oikeudesta ei voida johtaa mitään muuta liittymäperustetta direktiivin 2006/112 135 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun vakuutustoiminnan käsitteeseen.

34 Pääasian valittajat vetoavat unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön osalta 25.2.1999 annetun tuomion CPP (C-349/96, EU:C:1999:93) 18 kohtaan ja 8.3.2001 annetun tuomion Skandia (C-240/99, EU:C:2001:140) 30 kohtaan.

35 Näissä kohdissa tosin todetaan, ettei vakuutuksen käsitettä ole syytä tulkita eri tavalla sen mukaan, mainitaanko se vakuutuksia koskevissa direktiiveissä vai arvonlisäverodirektiiveissä.

36 Kuten julkisasiamies on korostanut nyt käsiteltävässä asiassa esittämänsä ratkaisuehdotuksen 71–75 kohdassa, kyseisissä tuomioiden kohdissa, kun niitä luetaan niiden tuomioiden asiayhteydessä, joihin ne kuuluvat, viitataan kuitenkin todellisuudessa vakuutuksen täytäntöönpanotapoihin, kuten luontoisetuuksiin tai vakuutuksenantajan ja vakuutetun välisen välittäjän olemassaoloon. Sitä vastoin unionin tuomioistuin, joka on käyttänyt vakuutuksen käsitettä yleisesti eikä siis ole tukeutunut yhteisessä arvonlisäverojärjestelmässä tarkoitettuun vakuutustoiminnan käsitteeseen, ei ole tarkoittanut luoda välttämätöntä ja luontaista yhteyttä viimeksi mainitun käsitteen ja vakuutuksia koskevissa

direktiiveissä mahdollisesti esiintyvien oikeudellisten ryhmien välille. Näin ollen kummassakin pääasian valittajien mainitsemista tuomioista toistetaan tämän tuomion 29 ja 30 kohdassa ilmaistut kriteerit ja niitä sovelletaan kyseenalaistamatta tai täydentämättä niitä vakuutuksia koskevan unionin oikeuden valossa.

37 Direktiivien merkityksellisten säännösten tarkka tarkastelu ei myöskään voi tukea ajatusta, jonka mukaan pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset eläkerahastojen hallinnointipalvelut voivat kuulua direktiivin 2006/112 135 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisalaan.

38 Ensimmäisen henkivakuutusdirektiivin 1 artiklan sanamuodonkin mukaan, joka on pääosin toistettu sen korvanneissa direktiiveissä, näissä säädöksissä tarkoitettua henkivakuutustoimintaa ovat joko kyseisen artiklan 1 kohdassa mainitut vakuutusliikkeen lajit tai kyseisen artiklan 2 ja 3 kohdassa mainitut toiminnat.

39 Näihin toimintoihin kuuluu ”ryhmäeläkerahastojen hoitaminen”.

40 Kuten julkisasiamies on pääasiallisesti todennut ratkaisuehdotuksensa 58 kohdassa, on niin, että vaikka tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut ”vakuutukset” ovat vakuutustoimintaa sanan tavanomaisessa merkityksessä, ”toiminnat” ovat kyseistä vakuutustoimintaa lähellä olevia ja siihen läheisesti liittyviä toimintoja. Kyse on liitännäisistä liiketoimista, jotka kuuluvat ensimmäisen henkivakuutusdirektiivin ja sen korvaavan lainsäädännön soveltamisalaan mutta eivät kuitenkaan ole vakuutuksia koskevissa direktiiveissä tarkoitettuja vakuutuksia.

41 Unionin lainsäätäjän tarkoituksena on siten ollut vakuutuksia koskevien direktiivien soveltamistarkoituksessa katsoa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset palvelut eivät ole vakuutuksia.

42 Toisin kuin pääasian valittajat väittävät, tätä päätelmää ei voida kumota vakuutuksia koskevien direktiivien liitteiden sanamuodon perusteella siltä osin kuin niissä mainitaan eläkerahastojen hallinnointi vakuutustoimintana.

43 Tältä osin on totta, että siitä, että eräissä näistä liitteistä käytetään käsitteitä ”vakuutusluokat” tai ”henkivakuutusluokka”, voi aiheutua moniselitteisyyttä.

44 Tämä moniselitteisyys ratkeaa kuitenkin kyseisten säännösten asiayhteyden tarkastelun perusteella.

45 Ensimmäisen henkivakuutusdirektiivin liitteen englanninkielisen otsikon osalta on huomautettava, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 60 kohdassa, että ainoastaan mainitun liitteen tanskan- ja englanninkielisten versioiden otsikossa luokat kuvataan ”vakuutusluokkina”, kun taas saksan-, ranskan-, italian- ja hollanninkielisissä versioissa mainitaan ainoastaan liiketoiminnan ”luokat” ja annetaan siten ymmärtää, että kyseisen liitteen VII kohtaan sisältyvä ”ryhmäeläkerahastojen hoitaminen” ei ole vakuutusluokka vaan liiketoiminnan luokka.

46 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeussääntöjä on tulkittava ja sovellettava yhtenäisesti ottaen huomioon kaikilla Euroopan unionin kielillä laaditut versiot. Unionin säädöksen erikielisten versioiden poiketessa toisistaan kyseessä olevaa säännöstä tai määräystä on tulkittava sen säännöstön systematiikan ja tavoitteen mukaan, jonka osa säännös tai määräys on (tuomio 8.12.2005, Jyske Finans, C-280/04, EU:C:2005:753, 31 kohta).

47 Tältä osin – ja tämä pätee myös direktiivin 2002/83 liitteen I ja Solvenssi II -direktiivin liitteen II otsikon osalta – on muistutettava, että näiden direktiivien liitteessä olevan luokittelun tarkoituksena on määrittää muun muassa ne toimet, joita varten on oltava näissä säädöksissä säädetty pakollinen toimilupa toiminnan aloittamiseksi jäsenvaltion alueella.

48 Tämä toimilupa on oltava, kuten ilmenee ensimmäisen henkivakuutusdirektiivin 1 ja 6 artiklasta, jotka on toistettu olennaisilta osiltaan muuttumattomina myöhemmissä direktiiveissä, ”tässä direktiivissä tarkoitetun toiminnan” aloittamiseen.

49 Kuten tämän tuomion 38 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa on todettu, tämä toiminta koostuu sekä ”vakuutusliikkeen lajeista” että niihin liittyvistä ”toiminnoista”, joihin kuuluu eläkerahastojen hallinnointi.

50 Vakuutuksia koskevien direktiivien systematiikan valossa on siis johdonmukaista, että kyseisillä direktiiveillä niiden liitteissä käyttöön otettu toiminnan luokittelu sisältää vakuutustoiminnan ja eläkerahastojen hallinnointitoiminnan, eikä tätä luokittelua voida tulkita siten, että tällaiset liiketoimet rinnastettaisiin vakuutuksiin.

51 Esitettyyn kysymykseen on kaiken edellä esitetyn perusteella vastattava, että direktiivin 2006/112 135 artiklan 1 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että ammatillisen eläkejärjestelmän hoitamiseksi suoritettuja sijoitusten hallinnointipalveluja, joihin ei liity mitään korvausvelvollisuutta riskin toteutuessa, ei voida pitää kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna vakuutustoimintana eikä niihin näin ollen voida soveltaa mainitussa säännöksessä tällaisen toiminnan osalta säädettyä arvonlisäverovapautusta.

Oikeudenkäyntikulut

52 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY 135 artiklan 1 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että ammatillisen eläkejärjestelmän hoitamiseksi suoritettuja sijoitusten hallinnointipalveluja, joihin ei liity mitään korvausvelvollisuutta riskin toteutuessa, ei voida pitää kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna vakuutustoimintana eikä niihin näin ollen voida soveltaa mainitussa säännöksessä tällaisen toiminnan osalta säädettyä arvonlisäverovapautusta.

Allekirjoitukset